

**Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van
als monument te beschermen Sint-Jozef-Colomakerk in Mechelen**

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006 en 28 juni 2007,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische waarde:

- als monument:

Parochiekerk Sint-Jozef-Coloma, gelegen te Mechelen (Mechelen),
Tervuursesteenweg 20;

bekend ten kadaster: Mechelen, 3e afdeling, sectie E, perceelnummer 354L.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het uitzonderlijke karakter van volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang, wegens de historische, meer bepaald de stedenbouwkundige en de architectuurhistorische waarde en de sociaal-culturele waarde:

- als monument :

parochiekerk Sint-Jozef-Coloma, gelegen te Mechelen, Tervuursesteenweg nr. 20

De historische, meer bepaald de stedenbouwkundige waarde wordt omschreven als volgt:

De voor bescherming voorgestelde kerk vormt de kern van het gehucht Hanswijkenhoek, dat zich in de loop van de negentiende eeuw in samenhang met de Leuvense Vaart, het spoor, de (oude) steenweg en de nabijgelegen fabrieken, in het Mechelse buitengebied als een arbeiderswijk ontplooidde. Het enige, op historisch en architecturaal vlak echt belangwekkende gebouw dat na de bombardementen van 1940 en 1944 in deze wijk overeind bleef is de Sint-Jozef-Colomakerk. Waar men zich ook bevindt ontwaart men het silhouet van haar zware toren als stille getuige van een woon- en leefgemeenschap die haar agrarisch karakter inruilde voor een onafwendbaar

verstedelijkingsproces. Als referentiepunt fungeert deze kerk niet alleen als belangrijke baken in een ruimere stedenbouwkundige context, maar ook als enige parameter waardoor de omringende bebouwing uit de banaliteit wordt opgetild. Gevestigd aan de rand van de Colomawijk is ze een bindteken dat enerzijds verwijst naar de stad Mechelen waartoe zij behoort, anderzijds naar de Colomawijk waarvoor ze werd opgericht.

De historische, meer bepaald de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Laatneogotisch kerkgebouw van 1913-1916 naar ontwerp van provinciaal architect Edward Careels, opgericht volgens een sober, eerder atypisch ontwerp.

Dominante achthoekige geveltorens zijn in de bestudeerde regio en periode ongebruikelijk.

De volledige afwerking van het exterieur met natuursteen van Montauban is kenmerkend voor het oeuvre van E. Careels. Heel opvallend maar ongewoon voor een kleine parochiekerk zijn de grote ramen waarvan de rijke traceringen verschillende laatgotische patronen ontwikkelen. Het ontwerp van de Sint-Jozef-Coloma te Mechelen werd beïnvloed door de vooroorlogse fase van de Liturgische Beweging en vertoont daarom een bijzondere kwaliteitsvolle binnenruimte. Binnen deze beweging mag de Colomakerk beschouwd worden als een oorspronkelijke stap, waarbij de architect erin slaagde een bescheiden volkskerk met een monumentale identiteitsbaken te combineren.

De interieurafwerking met een bepleistering in imitatie natuursteen versterkt de nauwe samenhang tussen exterieur en interieur en kenmerkt de tijdsgeest. Het nog in situ aanwezige en/of in de pastorie bewaarde, overwegend neogotische meubilair is harmonisch in het architecturale concept ingevoegd.

De sociaal-culturele waarde wordt omschreven als volgt:

De sociaal-culturele waarde van de Colomakerk blijkt overduidelijk uit het feit dat ze meer dan tachtig jaar het kloppende hart was van het rijke parochie- en buurtleven dat deze wijk typeert. Door het behoud en het herbedenken van de bestaande kerk kan de sociaal-culturele meerwaarde - zoals uitoefening van de eredienst, ontmoetingsplaats, culturele activiteiten -, die dit gebouw aan de Colomawijk verleent, op lange termijn veilig worden gesteld. Het ontbreken van een sterk decoratieve interieurinrichting en de afwezigheid van een dominant meubilair openen de mogelijkheid voor een hedendaagse, zelfs multifunctionele herbestemming en herinrichting van een gebouw waarvan de historische en meer bepaald de architectuurhistorische waarden meer dan voldoende gekend zijn. De bescherming ervan zal de gemeenschap een monument verschaffen waar nog vele generaties trots op zullen zijn.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

12 OKT. 2007

Brussel,

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN